

Hållbarhetsprogram 2019-2023

Inledning

Sörmland ska bli Sveriges friskaste län 2025 och för att komma dit ska vi arbeta långsiktigt och strategiskt med att främja varje persons rätt till god hälsa, kultur och utbildning och för att förebygga sjukdom och ohälsa.

Om hållbarhetsprogrammet

Hållbarhetsprogrammet bygger på Region Sörmlands hållbarhetspolicy. Programmet omfattar sex övergripande mål som anger riktningen för hur Region Sörmlands arbete ska bedrivas i linje med hållbar utveckling under perioden 2019-2023.

Hållbarhetsprogrammet knyter an till Agenda 2030 på så sätt att samtliga övergripande mål

och inriktningsmål bidrar till ett eller flera av de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Under hållbarhetsprogrammets respektive övergripande mål finns ett antal inriktningsmål. Dessa mål omsätts i handlingsplaner och lokala aktiviteter i regionens verksamheter och följs upp med ett antal indikatorer. Uppföljning av programmet sker i enlighet med ordinarie övergripande planerings- och uppföljningsprocess.

Region Sörmland har följande strategier för att organisera arbetet för hållbar utveckling:

- Styrning och ledning: integrera hållbarhetsprogrammet och hållbar utveckling i ordinarie styr- och ledningssystem
- Samverkan: samverka med interna och externa parter
- Kommunikation: uppmärksamma och kommunicera sambanden mellan människors tillgång till sina rättigheter, hälsa och yttre miljö för att främja en god och jämlik hälsa och regional utveckling
- Kompetens: skapa en hög grad av kompetens, förankring och ägandeskap för hållbarhetsfrågor hos ledning och i linjeorganisation

Övergripande mål: Arbete och förhållningssätt för en god hälsa och miljö

En god hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Arbetet inkluderar fysisk och psykosocial miljö samt inom- och utomhusmiljöer.

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete och förhållningssätt

Vårt hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete behöver därför stärkas och utvecklas gentemot patienter, besökare, brukare, befolkning och medarbetare. Vi ska bedriva arbetet med insikten om att människor har olika förutsättningar utifrån bl.a. social situation, motivation och förkunskaper.

Vi arbetar med en ansvarsfull läkemedelsanvändning och för en hållbar läkemedelskedja. Vi verkar för en rationell, ändamålsenlig, säker, evidensbaserad och

Målet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

kostnadseffektiv användning av läkemedel sett ur ett helhetsperspektiv. Arbetet fokuseras på antibiotikaanvändning samt att förebygga risker och miljöpåverkan utan att minska hälsoeffekterna hos våra patienter.

Vi ska fortsätta arbeta förebyggande för att minska användning av kemikalier som negativt påverkar miljön eller människors hälsa. Arbetet fokuseras på riskbedömningar av arbetsmiljörisker samt utfasning av långlivade kemikalier och hälsofarliga kemikalier, exempelvis kemikalier som är cancerogena,

mutagena och reproduktionshämmande. Barns beteende och känslighet för exponering gör att det är särskilt viktigt att minimera exponeringen för kemikalier i miljöer där barn vistas.

Inriktningsmål 1

Vi arbetar förebyggande för att minska användning av kemikalier som negativt påverkar miljön eller människors hälsa.

Inriktningsmål 2

Vi arbetar med en ansvarsfull läkemedelsanvändning och för en hållbar läkemedelskedja.

Inriktningsmål 3

Våra samtliga verksamheter arbetar utifrån ett hälsofrämjande- och sjukdomsförebyggande förhållningssätt.

Övergripande mål: Hållbar produktion och konsumtion

Produktionen av varor som Region Sörmland köper in innebär en stor miljöbelastning, globalt och lokalt. Många av produkterna som används i vår verksamhet produceras också i låglöneländer, där det finns risk för kränkningar av mänskliga rättigheter.

Genom att vi utvecklar vårt arbetssätt med hållbar upphandling med tydlig ansvarsfördelning och metoder för uppföljning, där miljömässig, social och etisk hänsyn tas, finns goda möjligheter att främja god resurshushållning och minskade kostnader och bidra till att mänskliga rättigheter respekteras.

Målet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

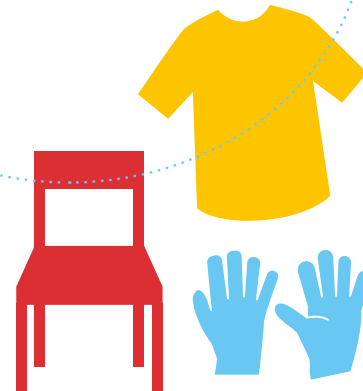

För att främja en effektiv resursanvändning behöver vi ett tydligare livscykelperspektiv i användningen av resurser, material och produkter. Vi behöver också utveckla våra arbetssätt för att hushålla, återanvända och återvinna resurser på bästa sätt.

Region Sörmland ska fortsätta utveckla långsiktigt hållbara ekonomiska modeller för finansiering, som bidrar positivt ur miljömässiga och sociala perspektiv.

Inriktningsmål 1

Vi utvecklar arbetssätt för hållbar upphandling inklusive ansvarsfördelning

Inriktningsmål 3

Koldioxidintensiteten i Region Sörmlands kapitalförvaltning minskar.

Inriktningsmål 2

Vi arbetar med livscykelperspektiv för en effektiv resursanvändning och minimering av svinn.

Övergripande mål: Fossiloberoende verksamhet

Att anpassa oss till samt hantera klimatförändringarna är en av de största utmaningarna för den globala hälsan. Vi ansvarar för samhällsviktig verksamhet där det är angeläget att mildra den påverkan som klimatförändringarna orsakar samt fortsätta minska våra direkta och indirekt utsläpp av växthusgaser.

För att minska vårt klimatavtryck, behöver Region Sörmland byta till förnybara energislag. Eftersom behovet av förnybar energi är stort i hela Europa behöver vi också hushålla med den. Arbetet omfattar egna investeringar i förnybar energi och fortsatt energieffektivisering, där samverkan mellan fastighetsägare, drift och verksamheter är en förutsättning för att nå framgång.

Målet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

Satsningar på snabbare kollektivtrafikförbindelser, snabbare och rakare körvägar samt tätare trafik i stråk med stora resandebestånd gör det möjligt att resa längre sträckor till, och i arbetet. På lokal nivå kan vi skapa förutsättningar att öka antalet cykelresor och på så sätt bidra till en bättre miljö och till att förbättra hälsan för våra anställda.

Vi arbetar med kontinuerlig utveckling av våra digitala mötestekniker. För att hållbart resande i tjänsten ska vara möjligt krävs dessutom att vi uppnår det nationella klimatmålet om en fossiloberoende fordonsflotta 2030.

Inriktningsmål 1
Energieffektiviteten ökar och klimatpåverkan minskar i våra fastigheter, drift och verksamheter.

Inriktningsmål 2
Våra egna transporter samt kollektivtrafiken sker med förnybara drivmedel.¹

Inriktningsmål 3
Vi arbetar för ökad användning av kollektiv- och cykeltrafik samt digitala mötestekniker.

Övergripande mål: Hållbar livsmedelskedja

Vilken mat vi äter och hur vi äter har stor betydelse för både hälsa och miljö. Livsmedelsproduktion är förknippad med en rad konsekvenser för hälsa och miljö, såsom överanvändning av antibiotika, besprutning av livsmedel och ohållbara arbetsvillkor i andra delar av världen.

Genom att Region Sörmland väljer svenskproducerade livsmedel, där så är möjligt, bidrar vi till minskad användning av antibiotika, bekämpningsmedel och konstbevattning, samtidigt som vi indirekt främjar regional livsmedelsproduktion och ett rikt odlingslandskap.

Målet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

Vår inriktning innebär ett gemensamt synsätt kring kostfrågor där val av livsmedel och måltider främjar hälsa hos medarbetare, patienter, studenter, brukare och medborgare.

Vi ska ha ett långsiktigt arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser, med så liten

miljöpåverkan som möjligt. I det arbetet är kostvanor, menyplanering samt svinminimering genom kostkedjan viktigt. En stor del av miljöpåverkan i livsmedelskedjan kommer från den mat som vi köper in och lagar men inte äter upp.

Inriktningsmål 1

Vi upphandlar där så är möjligt livsmedel som är producerade i enlighet med svensk lagstiftning, samt ekologiska och etiskt märkta livsmedel.

Inriktningsmål 2

Den mat som vi tillagar, säljer och serverar är näringsrik och bidrar till hälsosamma matvanor.

Inriktningsmål 3

Klimatpåverkan i vår livsmedelskedja reduceras genom medvetna livsmedelsval, säsongsanpassade menyer och minimerat matsvinn.

Övergripande mål: Verksamhet präglad av jämlighet och jämställdhet

Hälsan är ojämnt fördelad i befolkningen. Likaså finns det exempelvis skillnader i kulturkonsumtion, utbildningsbenägenhet och deltagande i demokratiska processer.

För att bidra till jämlighet och jämställdhet behöver våra uppdrag och tjänster utföras med strategier för att motverka att ojämlika mönster uppstår, förekommer eller förstärks.

Målet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

All verksamhet i Region Sörmland ska därför bedrivas utifrån en medvetenhet om vilka sårbara grupper det finns i relation till de olika uppdragen. Vi måste göra olika för att kunna nå och verka lika.

I linje med förslag från Kommissionen för jämlik hälsa bör fokus vara på socioekonomiska skillnader samt skillnader mellan kön.

Inriktningsmål 1

Våra verksamheter är medvetna om vilka sårbara grupper det finns i befolkningen utifrån sitt uppdrag och ansvar.

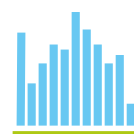
Inriktningsmål 2

Verksamhetsstatistik finfördelas så långt det är möjligt för att uppmärksamma ojämlika insatser och utfall.

Inriktningsmål 3

Våra verksamheter utformas för att motverka och reducera strukturella ojämligheter i insatser och utfall, med särskilt fokus på socioekonomiska skillnader samt skillnader mellan kön.

Övergripande mål:

Verksamhet präglad av icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

Med utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna och diskrimineringsgrunderna får ingen diskriminering eller kränkande behandling förekomma i vår organisation.

All regionsverksamhet ska utgå från ett rättighetsbaserat förhållningssätt vilket innebär att

de mänskliga rättigheterna respekteras, skyddas och främjas. Arbetet ska bedrivas samordnat och systematiskt.

Jämställdhetsarbetet ska fortsätta utvecklas i vår organisation. Flickor och pojkar, kvinnor och män, samt ickebinära, ska erbjudas likvärdig och jämställd

Målet relaterar till följande hållbarhetsmål i Agenda 2030:

vård och jämställda tjänster ska tillhandahållas via alla våra verksamheter.

Vårt arbete med barnets rättigheter, barnperspektiv och barns delaktighet ska fortsätta att utvecklas, liksom arbetet med att uppmärksamma barn som far illa samt barnets rätt som närstående. Vidare ska

den äldre befolkningens icke-diskriminering och rättigheter värnas.

Vi fortsätter att utbilda och kvalitetssäkra våra verksamheter gällande ett inkluderande förhållningssätt oavsett sexuell läggning.

Inriktningsmål 1

Vi motverkar aktivt diskriminering och kränkande behandling utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder

Inriktningsmål 2

Vårt bemötande, språk, texter och bildspråk är normmedvetet, tillgängligt och inkluderande, i interna och externa sammanhang

Inriktningsmål 3

Våra verksamheter tillgängliggörs och anpassas för olika funktionsnedsättningar

